

Principper for betalingsparkering, Region Midtjyllands hospitaler.

Indledning

Der er indført betalingsparkering på en række af regionens hospitaler. Baggrunden herfor er, at særligt hospitalerne i Århus, Randers, Silkeborg og Horsens har haft store kapacitetsproblemer på parkeringsområdet. For at kunne tilvejebringe tilfredsstillende parkeringsforhold for patienter, pårørende og medarbejdere har flere hospitaler valgt at opføre P-huse som OPP (Offentligt Privat Partnerskab).

22. marts 2017

1-60-72-7-09

Side 1

Udbredelsen af betalingsparkering afstedkom på regionsrådsmødet d. 21. april 2010 et ønske fra regionsrådet i Region Midtjylland om, at der etableredes ensartede procedurer på området, og at der blev fastlagt et sæt af fælles principper for betalingsparkeringen i regionen. Dette fælles grundlag skulle sikre, at patienter, medarbejdere og pårørende oplever rimelige og ensartede forhold på de hospitaler, der vælger at indføre betalingsparkering.

På denne baggrund blev der fastlagt en række fælles principper, som der redegøres for i det følgende. Disse principper blev godkendt på Regionsrådsmødet den 27. april, 2011.

Siden har hospitalsudvalget i Region Midtjylland ønsket, at der etableres principper for, hvornår der kan indføres betalingsparkering. Principnotatet indeholder derfor nu både de etablerede principper for god adfærd når der etableres betalingsparkering (hensyn til patienter og øvrige brugere af p-husene). Derudover indeholder princippapiret nu også et sæt af principper for, hvilke forhold der kan lægges til grund for valg af etablering af betalingsparkering.

I det følgende findes først en beskrivelse af baggrunden for indførelse af betalingsparkering på Region Midtjyllands hospitaler. Dernæst følger de etablerede principper for hensyn til patienter, pårørende og personale ifm. indførelse af betalingsparkering i Region Midtjylland. Slutteligt er angivet de principper, der kan lægges til grund for indførelse af betalingsparkering. I vedlagte bilag findes en oversigt over hospitaler i Region Midtjylland, der har indført betalingsparkering. Principnotatets anvendelsesområde er hospitalsenhederne, herunder sundhedshusene.

Hvorfor betalingsparkering?

At betalingsparkering nu er blevet almindeligt forekommende på Regionens hospitaler, har affødt spørgsmålet om, hvorvidt dette er en nødvendig udvikling.

På flere af regionens hospitaler har udbuddet af p-pladser på ingen måde kunnet stå mål med efterspørgslen. Dette i en sådan grad, at det har lagt hindringer i vejen for hospitalernes drift. Dette betød, at patienter f.eks. kom for sent til undersøgelser eller operationer. Grundet bl.a. større optageområder og øget ambulant behandling vil presset på parkeringen kun blive større. Der er således ikke tale om forbigående problemer, hvorfor det har været nødvendigt at tage hånd om situationen, som det er sket på Universitetshospitalet i Århus, Regionshospitalet Randers, Regionshospitalet Horsens og Regionshospitalet Silkeborg.

Side 2

Grundet Regionens trængte økonomi har det ikke været muligt at finansiere nye parkeringsanlæg via anlægsbudgettet. Derfor har det været nødvendigt at tænke i alternative baner ift. finansiering. Den mulighed, der findes på området er at opføre p-huse og parkeringsfaciliteter som OPP. Dette indebærer, at en privat leverandør opfører og driver p-huset og driver terrænparkering.

Det, der almindeligvis er et problem i forhold til OPP, er, at ifølge lånebekendtgørelsen skal en region, der indgår en OPP-aftale deponere et beløb svarende til den regionale anvendelse af aftalens værdi. Regionen har derfor en stor interesse i, at den regionale anvendelse af OPP-aftalen bliver så lille som muligt. Den regionale anvendelse omfatter bl.a. regionale køretøjers eller medarbejderes brug af p-pladser. Et andet forhold, der skal overholdes er, at p-billetter skal sælges til markedsprisen. Hvis værdien af OPP-aftalen ikke overstiger 5 mio. kr., skal der ikke deponeres, og der er dermed ikke omkostninger forbundet med projektet, ud over til den indledende projektering og rådgiverudgifter. Der kan dog være særlige forhold, der gør, at det er nødvendigt at have en regional benyttelse, der overstiger 5 mio. kr.¹.

At det ikke er en regional kerneydelse at drive parkering, har også øget incitamentet til at vælge denne løsning. Dermed kan hospitalerne koncentrere sig om at drive hospital, og lade andre om parkeringsopgaven.

---

¹ Dette var bl.a. tilfældet på Regionshospitalet Randers, hvor det var nødvendigt at placere p-huset relativt langt fra hospitalet. Dette medførte et behov for at afsætte et antal p-pladser til medarbejderne i p-huset, så patienterne ikke fik en ufordelagtig parkeringssituation, relativt medarbejderne. En sådan model giver stadig en reduceret pris, da der kun deponeres for den andel, der vedrører regionale formål.

For at kunne tiltrække investorer til et OPP er det afgørende, at der er økonomisk incitament for de private investorer, og det nødvendiggør indførelse af betalingsparkering for alle parkerende. Sættes der restriktioner op, så kun visse af de parkerende skal betale for at parkere, er der ikke et økonomisk rationale i at gå ind i et OPP-samarbejde for en privat investor. Dog er der mulighed for at afsætte enkelte, gratis pladser; f.eks. til patienter i langvarige forløb, eller ved kapellet. Prisen for et "gratis p-hus" er derfor, at der indføres betalingsparkering til markedspris. Dertil kommer, at aftalen heller ikke er tilstrækkeligt attraktiv for den private leverandør, hvis ikke der er adgang til at drive både parkeringen i terræn og i p-huset.

Indførelse af betalingsparkering har den afledte effekt, at det begrænser antallet af gratister, der holder på hospitalernes p-pladser. I en tid hvor der er betalingsparkering de fleste steder i de større byer, er det en måde at tilskynde til, at ikke andre end personer med ærinde på hospitalet benytter hospitalerne p-pladser.

For at summere op, har OPP-projekter og betalingsparkering været en mulighed for at afhjælpe p-problemerne for de mest trængte hospitaler, da der ikke har været økonomisk råderum til at løse det ad anden vej.

Principper for hensyn til patienter, pårørende og personale ifm. indførelse af betalingsparkering, Region Midtjylland

Med udgangspunkt i de forskellige hospitalers praksis blev der i 2011 fastlagt et sæt af fælles principper for de hensyn der skal tages til patienter, pårørende og personale i forbindelse med indførelse af betalingsparkering i Region Midtjylland. Under hensyntagen til de allerede etablerede ordninger tages også det hensyn, at de fastsatte priser må afspejle de lokale vilkår.

Principper for betalingsparkering:

Patienter og pårørende:

- 1. Det tilstræbes, at patienter kan parkere tæt på indgangene.*
- 2. Det tilstræbes, at patienter i meget langvarige forløb, herunder f.eks. dialysepatienter, kan parkere gratis.*
- 3. Det tilstræbes, at handicappede borgere kan parkere gratis*
- 4. Det tilstræbes, at der er gratis parkering for borgere med ærinde i kapellet*
- 5. Det tilstræbes, at der forefindes et antal gratis p-pladser ved skadestue/akutafdeling til af- og pålæsning.*

Medarbejdere:

- 1. Det tilstræbes, at det bør det være muligt for medarbejderne at tilkøbe en medarbejderlicens eller p-kort, når de omfattes af betalingsparkering.*
- 2. Prisen på medarbejderkortet bør antage et rimeligt niveau*
- 3. Der kan evt. etableres en klippekortsordning for medarbejdere, som benytter bilen i mindre omfang.*
- 4. Det tilstræbes, at akut- og tjenestebiler, bør være fritaget for betaling på p-pladsen.*
- 5. Evt. kan vagtlæger, læger, samt øvrigt personale på tilkaldeordning, der har vagter på tidspunkter, hvor der ikke er adgang til offentlig transport, have adgang til gratis parkering.*

Hvornår kan der indføres betalingsparkering

Et andet centralt spørgsmål er, hvornår der kan indføres betalingsparkering. Det afstedkommer en gene for patienter, medarbejdere og pårørende når der indføres betalingsparkering på hospitalerne. Indførelsen af betalingsparkering skal derfor kun ske efter grundig overvejelse. Dernæst skal et af følgende forhold kunne lægges til grund:

- 1. Når der er store kapacitetsproblemer i forhold til parkering på det pågældende hospital, og der ikke er økonomisk råderum til at etablere ekstra kapacitet for regionale midler. Betalingsparkeringen må dog ikke etableres for at generere et overskud. Betalingsparkeringen skal hvile i sig selv².*
- 2. Når lokale forhold tilsiger, at indførelse af betalingsparkering kan være hensigtsmæssig. F.eks. hvis der er betalingsparkering i nærområdet, og parkerende der ikke har ærinde på hospitalet i uhensigtsmæssig grad benytter arealerne.*
- 3. Hvis overordnede regionale hensyn tilsiger det. Fx hensyn til lighed mellem hospitalerne.*

---

² Indtægter og udgifter ved parkeringsdrift bør hvile i sig selv, da regionen ikke har som opgave/formål at tjene på parkering. En ombudsmandsafgørelse vedrørende OUH fra 2015 understøtter dette.